

B.A. Part-II (Semester-III) Examination

(Compulsory Language)

PALI AND PRAKRIT

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— Write answers in your own medium.**सूचना :—** स्वीकृत माध्यमातून उत्तरे लिहा.**सूचना :—** स्वीकृत माध्यम में उत्तर लिखिये।

1. (A) Translate with reference any
- ONE**
- of the following :

8

खालीलपैकी कोणत्याही एकाचे ससंदर्भ भाषांतर करा :

निम्नलिखित में से किसी एक का ससंदर्भ भाषांतर कीजिये :

- (1) “निमि तेसं राजा पच्छिमको अहोसि धम्मिको धम्मराजा धम्मेठितो महाराजा; धम्म चरति ब्राह्मणगहपतिकेसु नेगमेसु चेव जानपदेसु च; उपोसथ च उपवसति चातुदसिं, पञ्चदसिं अट्ठमिं च पक्खस्स “भूतपुब्बं, आनन्द, देवानं तावतिसानं सुधम्माय सभायं सत्तिसिन्नानं, सत्तिपत्तितानं अयमन्तरा कथा उदपादि—लोभा वत्त, भो विदेहानं सुलद्ध वत्त, भो, विदेहानं, येसं निमि राजा धम्मिको धम्मराजा धम्मे ठितो महाराजा; धम्मं चरति ब्राह्मणगहपतिकेसु नेगमेसु चेव जानपदेसु च; उपोसथं च उपवसति चातुदसिं पञ्चदसिं अट्ठमिं च पक्खस्सा”ति। अथ खो, आनन्द, सक्को देवानमिन्दो देवे तावतिसे आमन्तेसि--इच्छेय्याथ नो तुम्हे, मारिसा, निमिं राजान दट्ठू”ति ?

OR/किंवा/अथवा

- (2) एवं मे सुतं। एकं समयं भगवा इच्छानङ्गले विहरति इच्छानङ्गलवनसण्डे। तेन खो पन समयेन सम्बहुला अभिज्जाता अभिज्जाता ब्राह्मणमहासाला इच्छानङ्गले पटिवसन्ति, सेय्यथीदं चङ्की ब्राह्मणो, तारुखो ब्राह्मणो, पोक्खरसाति ब्राह्मणो, जाणुस्सोणि ब्राह्मणो, तोदेय्यो ब्राह्मणो, अज्जे च अभिज्जाता अभिज्जाता ब्राह्मणमहासाल। अथ खो वासेट्ठ-भारद्वाजानं माणवानं जङ्घाविहारं अनुचङ्कमन्तानं अनुविचरन्तानं अयमन्तराकथा उदपादि—“कथं, भो, ब्राह्मणो होती”ति ? भारद्वाजो माणवो एवमाह—“यतो खो, भो उभतो सुजातो मातितो च पितितो च संसुद्धगहणिको याव सत्तमा पितामहयुगा अक्खितो अनुपक्कुट्ठो जातिवादेन-एतावता खो, भो, ब्राह्मणो होती”ति। वासेट्ठो माणवो एवमाह—“यतो खो, भो, सीलवा च होति वत्तसम्पत्रो च एतावता खो, भो, ब्राह्मणो होति”ति।

- (B) Write the teaching of “Vasettasutta”.

8

“वासेट्ठ-सुत्ता” ची शिकवण लिहा.

“वासेट्ठ-सुत्त” की शिक्षा लिखिये।

OR/किंवा/अथवा

Write a summary of “Makhadevasutta”.

“मखादेव” सुत्ताचा सारांश लिहा.

“मखादेव” सुत्त का सारांश लिखिये।

2. (A) Translate with reference to the context any **TWO** Gatha's of the following :

8

खालीलपैकी कोणत्याही दोन गाथांचे संदर्भ भाषांतर करा :

निम्नलिखित में से किन्हीं दो गाथाओं का संदर्भ अनुवाद कीजिये :

(1) सहस्समपि चे वाचा, अनत्यपदसंहिता ।

एकं अत्यपदं सेव्यो, यं सुत्वा उपसम्मति ।।

(2) मनुजस्य पमतं चरितो, तण्हा वड्ढति मालुवा विय ।

सो पवति हुराहुरं, फलमिच्छं व वनस्सिं वानरो ।।

(3) नेव देवो न गधब्बो, न मारो सह ब्रह्मा ।

जितं अपजितं कयिरा, तथारूपस्स जन्तुनो ।।

(4) यस्स छत्तिसती सोता, मनापन्नसवना मुत्ता ।

बाहा वहन्ति दुद्धिं, सङ्कप्पा रागनिस्सिता ।।

(B) Write a summary of "तण्हावग्गो" .

8

"तण्हावग्गाचा" सारांश लिहा.

"तण्हावग्ग" का सारांश लिखिये ।

OR/किंवा/अथवा

Write the teaching of "सहस्सवग्ग" .

"सहस्सवग्गाची" शिकवण विशद करा.

"सहस्सवग्ग" की शिकवण विशद कीजिये ।

3. (A) Write the teaching given in "PatacharaTheri".

8

"पटाचारा थेरी" ची शिकवण लिहा.

"पटाचारा थेरी" की शिक्षा लिखिये ।

OR/किंवा/अथवा

Write a summary of "Rohini Theri".

"रोहिणी थेरी" चा सारांश लिहा.

"रोहिणी थेरी" का सारांश लिखिये ।

(B) Write notes on (any **TWO**) :

8

कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा :

किन्हीं दो पर टिप्पण्यां लिखिये :

(1) पटाचारा थेरी

(2) रोहिणी थेरी

(3) थेरीगाथा

(4) प्रतित्य समुत्पाद

4. (A) Write the moral message from "पराभवसुत्त".

8

"पराभव सुत्तातून" कोणता संदेश मिळतो ते आपल्या शब्दात लिहा.

"पराभव सुत्त" में कौनसा संदेश प्राप्त होता है ? अपने शब्दों में लिखिये।

OR/किंवा/अथवा

Write the teaching given in "मेत्तसुत्त".

"मेत्तसुत्ता" मधील शिकवण वर्णन करा.

"मेत्तसुत्त" की शिक्षा का वर्णन कीजिये।

(B) Write a summary of "पराभव सुत्त".

8

"पराभव-सुत्ता" चा सारांश लिहा.

"पराभव-सुत्त" का सारांश लिखिये।

OR/किंवा/अथवा

Write a summary of "मेत्तसुत्त".

"मेत्त-सुत्ता" चा सारांश लिहा.

"मेत्त-सुत्त" का सारांश लिखिये।

5. Choose the correct answer (8 out of 12) :

16

वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा (12 पैकी 8) :

वस्तुनिष्ठ प्रश्न हल कीजिये (12 में से 8) :

(1) तिपिटकातील हा _____ तिसरा ग्रंथ आहे.

(अ) विनयपिटक

(ब) अभिधम्मपिटक

(क) सुत्तपिटक

(ड) अनुपिटक

(2) मज्झिमनिकाय हा ग्रंथ _____ किती भागात विभागला गेला आहे.

(अ) पाच

(ब) चार

(क) तीन

(ड) दोन

(3) मज्झिमनिकाय ग्रंथामध्ये _____ एकूण सुत्त आहेत.

(अ) 152

(ब) 150

(क) 400

(ड) 426

(4) मज्झिमनिकाय यातील प्रत्येक सुत्ताचा प्रारंभ हा _____ या वाक्याने झालेला आहे.

(अ) एकं समयं

(ब) एवं मे सुत्तं

(क) भगवा

(ड) एकं समयं भगवा

- (5) सुत्तपिटकातील मज्झिमनिकाय हा कितवा _____ ग्रंथ आहे.
- (अ) पाचवा (ब) दुसरा
(क) तिसरा (ड) चौथा
- (6) खुद्दकनिकाय हा पाली सुत्तपिटकातील कितवा _____ ग्रंथ आहे
- (अ) पाचवा (ब) दुसरा
(क) चौथा (ड) पहिला
- (7) खुद्दकनिकायात एकूण ग्रंथ _____ किती आहेत ?
- (अ) पाच (ब) अकरा
(क) पंधरा (ड) वीस
- (8) धम्मपदाला बौद्ध परंपरेमध्ये _____ मानले जाते.
- (अ) बुद्धवचन (ब) भिक्खूवचन
(क) थेरवचन (ड) यापैकी नाही
- (9) थेरीगाथा हा ग्रंथ पूर्णपणे _____ आहे.
- (अ) गाथामय (ब) गद्यमय
(क) गद्यपद्यमय (ड) यापैकी नाही
- (10) थेरी गाथे मध्ये एकूण _____ थेरी आहेत.
- (अ) 71 (ब) 72
(क) 73 (ड) 74
- (11) सुत्तनिपात हा खुद्दकनिकायामधील _____ ग्रंथ आहे.
- (अ) चौथा (ब) पाचवा
(क) पहिला (ड) यापैकी नाही
- (12) सुत्तनिपात याचा अर्थ एक प्रकारे _____ असा आहे.
- (अ) सुत्तांचा संग्रह (ब) गाथांचा संग्रह
(क) ग्रंथांचा संग्रह (ड) यापैकी नाही